

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Správa o hospodárení ÚDZS za I. polrok 2009

august 2009

1. Úvod

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len "úrad") je podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) povinný predložiť vláde správu o hospodárení za prvý polrok kalendárneho roka do troch mesiacov po skončení kalendárneho polroka.

Dozorná rada úradu si vyhradila prerokovať priebežnú správu.

V priebehu prvého polroka 2009 úrad hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom úradu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Neoddeliteľnú súčasť správy o hospodárení úradu za 1. polrok 2009 tvoria súvaha, výkaz ziskov a strát a výkaz o plnení rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa Opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-41, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Účtovná závierka úradu podlieha auditu. Audítora na návrh správnej rady schválila dozorná rada. Úrad oznámil Ministerstvu zdravotníctva SR, ktorý audítor bol poverený overovaním účtovnej závierky. Audítor overil správu o hospodárení za I. polrok 2009 a podľa názoru audítora sú údaje v správe v súlade s priebežnou účtovnou závierkou.

2. Plnenie rozpočtu

Ekón. klasif.	Názov položky	Skutočnosť 2008 (v €)	Rozpočet 2009 (v €)	Skutočnosť k 30. 6. 08 (v €)	Plnenie rozp. %
Zostatok prostriedkov z predch. roka		16 575 483	15 705 039	16 582 360	105,6
Príjmy					
222 003	Za porušenie predpisov	- 63 234	0	33 042	X
223 001	Príjmy z admin. činnosti úradu	946 126	458 076	265 311	57,9
223 001	Príjmy z činnosti SLaPA pracovísk	553 575	551 019	294 144	53,4
243	Úroky z účtov	28 978	26 555	10 848	40,9
292	Iné nedaňové príjmy	212 673	0	94 483	X
312 001	Štátny rozpočet	935 040	0	0	X
312 003	Zo zdravotných poisťovní	14 150 036	16 386 410	0	X
Príjmy celkom		33 338 677	33 127 099	17 280 188	52,2
Výdavky					
610	Mzdy	6 048 330	6 862 000	3 102 365	46,4
620	Odvody z miezd	2 101 208	2 382 000	1 082 524	45,4
630	Tovary a služby	4 925 314	5 627 983	2 408 762	42,8
640	Bežné transféry	17 493	102 017	93 684	91,8
Bežné výdavky celkom		13 092 345	14 974 000	6 687 335	44,7
700	Kapitálové výdavky	3 664 277	1 767 000	426 530	24,1
Výdavky celkom		16 756 622	16 741 000	7 113 865	42,5
Prebytok hospodárenia		16 582 055	16 386 099	10 166 323	62,0

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočet úradu schvaľuje dozorná rada úradu a následne aj Národná rada Slovenskej republiky. Rozpočet na rok 2009 schválila dozorná rada úradu 13. augusta 2008 uznesením č. 13/2008, Národná rada Slovenskej republiky 11. decembra 2007 uznesením č. 679.

2.1. Zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka

Zostatok prostriedkov k 1. 1. 2009 v sume 16 582 360 eur sa skladá z dvoch častí. Prvou je príspevok zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2009, ktorý zdravotné poisťovne uhradili na účet úradu v decembri 2008 v sume 14 150 036 eur. Predpokladaný príjem v rozpočte na rok 2008 bol 14 639 647 eur, predpoklad bol naplnený na 96,7%.

Druhou časťou zostatku prostriedkov k 1. 1. 2009 bol kumulovaný prebytok hospodárenia predchádzajúcich rokov vo výške 2 432 324 eur. Prebytok spôsobila najmä skutočnosť, že úrad v roku 2005 len začal rozvíjať svoju činnosť a postupne v priebehu

nasledujúcich rokov rozširoval a dobudovával okruhy jednotlivých odborných činností. Úrad priebežne zo zostatku kryje kapitálové výdavky.

2.2. Príjmy rozpočtu

Rozpočtované príjmy úradu na rok 2009 od zdravotných poisťovní v schválenom rozpočte 2009 sú v čiastke 16 386 410 eur, ktoré zdravotné poisťovne v stanovenom termíne uhradia na účet úradu do 20. decembra 2009 a budú v rámci zostatku prostriedkov zdrojom financovania v roku 2010. Predpokladaný príjem od zdravotných poisťovní na zaklade prehodnotených makroekonomických ukazovateľov MF SR z júna 2009 úrad očakáva vo výške 14 252 840 eur, čo je príjem nižší o 2 133 570 eur, ktorý významne ovplyvní výdavky roku 2010. Okrem príjmov z činnosti v roku 2009 má úrad k dispozícii aj zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka.

Príjmy z činnosti úradu za I. polrok 2009 boli v čiastke 697 791 eur, čo predstavuje plnenie na 67,4 % z ročných plánovaných príjmov z činnosti úradu. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí - príjmy z činnosti SLaPA pracovísk a poplatky za administratívne činnosti úradu. Príjmy z úhrad trov za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel boli v I. polroku v čiastke 294 144 eur, čo z ročného rozpočtovaného príjmu 551 019 eur predstavuje 53,4%. Príjmy z administratívnych činností úradu sú na rok 2009 rozpočtované vo výške 458 076 eur, skutočnosť za I. polrok je 265 311 eur, čo je plnenie na 57,9%.

Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 94 446 eur boli hlavne príjmy z prevodu kurzových ziskov za rok 2008 z účtu medzinárodného zúčtovania.

2.2. Výdavky rozpočtu

Výdavky rozpočtu na rok 2009 boli rozpočtované v čiastke 16 741 000 eur. Za I. polrok 2009 boli skutočné výdavky 7 113 865 eur, čo predstavuje 42,5 % z rozpočtovaných výdavkov na rok 2009. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008 boli výdavky na rovnakej úrovni.

Mzdové výdavky boli schválené vo výške 6 862 tis. eur, skutočné čerpanie za I. polrok bolo 3 102 365 eur, čo predstavuje 46,4% z rozpočtovaných mzdových výdavkov na rok 2009. Mzdové výdavky oproti rovnakému obdobiu roka 2008 vzrástli o 16,3% z dôvodu úprav miezd a nárastu zamestnancov v druhom polroku 2008, zmeny ktorých sú vo vykazovanej skutočnosti za 1. polrok 2009.

Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní boli v rozpočte na rok 2009 predpokladané v čiastke 2 382 tis. eur, skutočnosť za I. polrok 2009 je 1 082 524 eur, t. j. 45,4% z ročného rozpočtu. Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní oproti I. polroku 2008 vzrástli o 15,9% a kopírujú príčiny a dôvody nárastu miezd v druhom polroku 2008.

Výdavky na tovary a služby boli schválené na rok 2009 vo výške 5 628 tis. eur, v I. polroku boli skutočné výdavky 2 408 762 eur, t. j. 42,8 % z ročných výdavkov. Výdavky na tovary a služby oproti rovnakému obdobiu roka 2008 vzrástli o 9,5 %, kde sa premietol

medziročný nárast cien a zvýšené výdavky za dodané tovary a poskytnuté služby na konci roku 2008, ktoré boli hrazené v roku 2009.

Čerpanie významných výdavkov na tovary a služby je v nasledovnej tabuľke:

Ekonomická klasifikácia	Názov položky	Výdavky k 30. 6. 08 (v €)	Rozpočet 2009 (v €)	Výdavky k 30. 6. 09 (v €)	Percento čerpania rozpočtu
632 001	Energie	179 314	475 000	179 015	37,7
632 003	Poštovné a telekomunikačné služby	260 904	531 240	223 347	42,0
633 002	Výpočtová technika	75 417	100 000	14 840	14,8
633 006	Všeobecný materiál	187 247	425 000	205 492	48,4
634 000	Dopravné	48 198	124 000	34 728	28,0
635 009	Údržba softvéru	27 916	267 983	157 161	58,6
636 001	Nájomné, budov, objektov	300 505	930 000	396 677	41,8
637 004	Všeobecné služby	78 504	195 000	99 269	50,9
637 005	Špeciálne služby	158 932	401 000	190 085	47,4
637 011	Štúdie, expertízy, posudky	80 296	178 000	57 210	32,1
637 014	Stravovanie	81 956	204 000	96 027	47,1
637 027	Odmeny zamest. mimoprac. pomeru	69 010	150 000	70 088	46,7
637 034	Zdravotníckym zariadeniam	252 639	564 500	251 890	44,6

Zvýšenie čerpania niektorých podpoložiek výdavkov v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je z dôvodu vyššieho množstva vydaných rozhodnutí u poštovného a všeobecného materiálu. V podpoložke údržba softvéru sa premietli zmluvné servisné poplatky za informačný systém, ktorý bol inštalovaný v priebehu roku 2008. Čiastkové úpravy nájomného v roku 2008 postihujú výdavky v roku 2009. U podpoložiek všeobecné a špeciálne služby sa premietli nárasty cien a rozsahu poskytovaných služieb a zvýšené výdavky za prevozy na pitvy. Výdavky na stravovanie premietajú vo svojom vývoji nárast zamestnancov a úpravu sadzieb denných diel na cestovné od ktorých sa odvodzujú príspevky na stravovanie. Všetky podpoložky okrem výdavkov na údržbu softvéru sú čerpané v rámci časového podielu rozpočtu.

Kapitálové výdavky boli v schválenom rozpočte na rok 2009 predpokladané vo výške 1 767 tis. eur, skutočné kapitálové výdavky za I. polrok 2009 boli čerpané v čiastke 426 530 eur, t. j. 24,1%. V prvom polroku 2009 boli najvýraznejšími kapitálovými výdavkami výdavky na nákup prevádzkových strojov (85 350 eur) a výpočtovej techniky (49 962 eur), hlavne pre zabezpečenie skvalitnenia vybavenia SLaPA pracovísk.

Modernizácia a rozšírenie informačného systému si vyžiadali v sledovanom období výdavky v hodnote (85 926 eur). Technické zhodnotenie stavieb (14 906 eur) bolo realizované na spoločnom pracovisku SLaPA pracoviska a pobočky v Martine.

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je vo výkaze Fin 1-04 – Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy, ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR a ktorý je súčasťou správy o hospodárení (v prílohe).

3. Náklady a výnosy

Úrad síce hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy a preto musí sledovať príjmy a výdavky podľa ekonomickej a rozpočtovej klasifikácie, zároveň však vedie účtovníctvo, ktoré sleduje náklady a výnosy. Výkaz súvaha a výkaz ziskov a strát k 30. júnu 2009 sú súčasťou priebežnej správy o hospodárení.

Celkové náklady úradu za I. polrok 2009 boli 7 470 795 eur, čo predstavuje oproti rovnakému obdobiu roka 2008 nárast o 21,5 %. Vysoký nárast ovplyvnila položka opravy a udržiavanie (nárast o 116,9%), kde sa zabezpečovali opravy zariadení po záručnej lehote a hlavne náklady za zmluvné servisné poplatky k inštalovanému informačnému systému. Z nákladov najvýznamnejšou položkou boli mzdové náklady v sume 3 148 902 eur, t. j. 42,1% všetkých nákladov, u ktorých došlo k zníženiu podielu na celkových nákladoch, aj napriek medziročnému nárastu počtu zamestnancov.

Výnosy úradu za I. polrok 2009 boli 14 976 197 eur. Rozhodujúcim výnosom bol prevod príspevku zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2009 v sume 14 150 036 eur. Príspevok bol príjmom v roku 2008, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2009 bol preúčtovaný do výnosov. Ďalšími výnosmi I. polroka 2009 boli tržby SLaPA pracovísk za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia, chladenie mŕtvych tiel a umožnenie odberu buniek a tkanív v sume 309 078 eur a výnosy z administratívnej činnosti úradu (za vydané rozhodnutia) v čiastke 267 096 eur. V oblasti vlastných výnosov medziročne vzrástli výnosy za poskytované služby SLaPA pracovísk o 11,0%.

4. Majetok

Obstarávacia hodnota dlhodobého majetku úradu evidovaného v účtovníctve k 30. júnu 2009 bola 8 235 123 eur. Zloženie dlhodobého majetku a porovnanie so stavom k 30. júnu 2008 obsahuje nasledovná tabuľka:

	Majetok celkom	
	(v €)	
	k 30. 6. 2008	k 30. 6. 2009
Dlhodobý majetok celkom	5 384 950	8 235 123
z toho		
- nehmotný	2 082 421	2 549 232
- hmotný celkom	3 302 529	5 685 891
z toho		
- stroje, prístroje	2 350 727	2 796 530
- stavby	20 908	2 033 729
- dopravné prostriedky	493 029	539 148
- ostatný hmotný majetok	15 999	19 546

Čerpanie kapitálových výdavkov v druhom polroku 2008 a v prvom polroku 2009 sa prejavili na zvýšení obstarávacej hodnoty majetku úradu.

Nehmotný majetok vzrástol z dôvodu modernizácie a rozšírenia informačného systému.

V rámci hmotného majetku úrad zabezpečuje hlavne vybavenie SLaPA pracovísk prístrojovou technikou pre pitevne a laboratórne vyšetrenia, čím sa postupne zabezpečuje zvyšovanie úrovne a kvality týchto pracovísk, ktoré úrad prevzal do svojej činnosti v nevyhovujúcom stave. Hmotný majetok celkom vzrástol aj nákupom budovy pre SLaPA pracovisko a pobočku Košice.

U dopravných prostriedkov došlo k zvýšeniu hodnoty majetku z dôvodu nákupu osobného automobilu ako náhrady odcudzeného osobného automobilu.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

5. Financie

Finančné prostriedky úradu vedie úrad v zmysle § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice bol úrad zaradený ako klient B.

Pokladnice

Úrad má otvorenú hotovostnú pokladňu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 10 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Celkový zostatok hotovosti vo všetkých pokladniciach k 30. júnu 2009 bol 4 046,96 eur.

Ústredie úradu má otvorené valutové pokladne na CZK používané na zúčtovanie zahraničných pracovných ciest. Zostatok v tejto pokladni k 30. júnu 2009 nevykazoval zostatok v CZK.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) – h) do výšky 1% ročného rozpočtu bežných výdavkov. V I. polroku 2009 bolo v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 12 240 eur, čo predstavuje 0,18% z bežných výdavkov za I. polrok 2009.

Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 30. júnu 2009 nasledovné zostatky:

- bežný účet – 1 797 343,27 eur,
- účet na poplatky – 8 323 939,17 eur,
- zúčtovací účet – 3 871 434,06 eur,

- účet pre sociálny fond – 3 646,00 eur,
- účet pokút – 36 468,48 eur,
- depozitný účet – 1 567,51 eur,
- účet pre štruktur. Fondy 0,00 eur.

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia a pobočiek. Na týchto účtoch bol celkový stav k 30. 6. 2009 vo výške 7 948,25 eur.

Celkový zostatok na účtoch úradu k 30. 6. 2009 bol vo výške 14 042 346,74 eur.

6. Záväzky a pohľadávky

Záväzky z obchodného styku voči dodávateľom tovarov a služieb k 30. júnu 2008 boli 19 256 325,41 eur. Najväčšiu časť záväzkov z obchodného styku predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu. Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 30. 6. 2009 čiastku 485 949,62 eur.

Úrad k 30. júnu 2009 eviduje záväzkov voči štátnemu rozpočtu vo výške 1 102 751,72, čo predstavuje oproti 1. januáru 2009 zníženie o 42 258,44 eur. Tento záväzkov tvoria správoplatnené pokuty udelené úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. **Povinní na pokutový účet úradu v I. polroku uhradili pokuty vo výške 221 330,72 eur.**

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a pod.) boli k 30. 6. 2009 vo výške 238 696,03, od 1. januára 2009 sa pohľadávky z obchodného styku zvýšili o 24 410,59 eur.

7. Záver

Začiatok roka bol pre ekonomickú činnosť úradu náročný. Úrad v tejto oblasti zabezpečoval spracovanie účtovnej závierky roku 2008 na novom informačnom systéme úradu. Súčasne so zabezpečením spracovania ročnej závierky bol realizovaný v podmienkach úradu štart slovenskej ekonomiky v etape prechodu na Euro. Náročné úlohy úrad zvládol, prechod na Euro zabezpečoval už 1. januára 2009 sfunkčnením modulov v oblasti realizácie platieb a činnosti roku 2009.

Hospodárenie úradu za prvý polrok 2009 je vyrovnané bez väčších odchýliek od podielu rozpočtu za sledované obdobie. V druhom polroku úrad očakáva dynamickejšie čerpanie kapitálových výdavkov z dôvodu uzatvorenia a vyúčtovania výdavkov na ukončenie realizácie rekonštrukcie vybraných SLAPA pracovísk a ich strojno technologické vybavenie.